

هو العليم

شيوه نامه اجرائی تفاهم نامه شماره ۲۰۰-۹۴-۱۰۶ (طرح مكاو)

- فی ما بین صندوق کار آفرینی امید، سازمان توسعه صنعتی سازمان ملل متحد (یونیدو)-

تهیه کننده:

تنظیم و ثبت: مدیریت امور تلفیق برنامه و فناوری اطلاعات

اداره تشکیلات و روشها

شماره ی سند: ۱۰۵-۷-۷۰۲۹

نسخه: ۱،۱

تاریخ تصویب: ۹۵/۰۳/۲۵

تصویب کننده: مقام مدیرعامل

مقدمه

به منظور اجرای هرچه بهتر تفاهم نامه شماره سند ۲۰۰-۹۴-۱۰۶ مورخ ۹۴/۰۲/۱۶ منعقد فی مابین صندوق کارآفرینی امید و سازمان توسعه صنعتی سازمان ملل متحد (یونیدو) و در راستای اجرای پروژه توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار (تکاپو) با هدف تامین مالی طرح ها و زیرپروژه های تعریف شده از طریق اعطای کمک های فنی و اعتباری و تسهیلات و همچنین تامین هزینه های اجرایی طرح در استان های منتخب، این شیوه نامه جهت اجرای هماهنگ و یکسان در استان های منتخب تنظیم و ابلاغ میگردد.

تعاریف

ماده ی ۱- واژگان و عباراتی که در این شیوه نامه به کار می روند:

أ) **صندوق:** منظور از صندوق، صندوق کارآفرینی امید می باشد. صندوق بعنوان همکار و حامی مالی سازمان مجری طرح ایفای نقش می نماید.

ب) **معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال:** به نمایندگی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و شورای عالی اشتغال مسئولیت راهبری، نظارت عالی و تدوین و اجرای سیاست های اجرایی طرح را برعهده دارد.

ج) **یونیدو:** منظور سازمان توسعه صنعتی سازمان ملل متحد می باشد. سازمان مذکور به عنوان سازمان مجری مسئولیت اجرای پروژه توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار را به نمایندگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برعهده دارد.

د) **کمیته اجرایی طرح:** منظور کارگروه مشاغل کوچک روستایی و خانگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است. کارگروه مذکور، مسئولیت نظارت بر حسن اجرای فعالیت ها و برنامه های طرح را برعهده خواهد داشت.

ه) **طرح تکاپو:** منظور طرح توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار است که در هفتاد و یکمین جلسه شورای عالی اشتغال مصوبه اجرایی اخذنموده است. طرح مذکور با همکاری وزات تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صندوق کارآفرینی امید و یونیدو در استان های منتخب به منظور توسعه ظرفیت کسب و کارهای خرد و کوچک با محوریت اشتغال در کشور عملیاتی شده است.

و) **دبیرخانه طرح:** منظور دبیرخانه طرح تکاپو در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است.

ز) **صندوق استان:** منظور از صندوق استان، مدیریت استانی صندوق کارآفرینی امید می باشد.

ح) کارگزار توسعه اشتغال استان: نماینده طرح تکاپو در استان‌ها که دارای تخصص و تجربه در حوزه توسعه کسب و کار بوده و طبق قرارداد منعقد شده با صندوق و تحت نظارت یونیدو بر اساس شرح خدمات مصوب فعالیت می‌نماید. این فرد از میان متخصصان بومی هر استان شناسایی شده و با طی دوره‌های آموزشی، توانایی لازم برای ارائه خدمات در سطح استان را خواهد داشت. ضروری است کارگزار توسعه از روحیه اثربخش و تحلیل‌گر متناسب با برنامه‌های توسعه سیستم کسب و کار برخوردار باشد. هر کارگزار توسعه اشتغال استان، برحسب شرایط تعدادی کارگزار توسعه رسته فعالیت کسب و کاری را مدیریت مینماید.

ط) مدیر توسعه رسته کسب و کار: در هر استان تعدادی از رسته کسب و کارهای منطقه‌ای که نقش موثری بر دینامیک اشتغال استان دارند، شناسایی و برای هدایت و هماهنگی هر رسته کسب و کار، فردی تحت نظارت کارگزار توسعه اشتغال استان فعالیت خواهد نمود. فرد مذکور از میان متخصصان بومی هر منطقه انتخاب خواهد شد و با طی دوره‌های آموزشی توانایی لازم برای ارائه خدمات در سطح رسته کسب و کار را خواهد داشت.

ی) کمیته فنی تخصصی طرح تکاپو در صندوق استان: کمیته مشترک جهت بررسی نحوه تأمین مالی طرح‌های پیشنهادی کارگزاران طرح تکاپو در استان.

ک) مدیران معین ستاد در کمیته اعتباری صندوق استان: منظور مدیر ارزیابی طرح‌ها (دبیر کمیته ارزیابی طرح‌های اعتباری) و مشاور مدیرعامل در طرح تکاپو است که با حکم مدیرعامل بعنوان نمایندگان ستاد در کمیته اعتباری صندوق استان‌ها شرکت می‌نمایند. با حضور افراد مذکور در کمیته اعتباری صندوق استان، سقف اختیار استان در تصویب طرح تا یک میلیارد ریال افزایش خواهد یافت.

ل) تسهیلات / وام: منظور از تسهیلات در این شیوه نامه وام قرض الحسنه صندوق می‌باشد.

م) درخواست تسهیلات: اعلام کتبی نیاز به تسهیلات صندوق برای طرح‌های ایجاد و توسعه‌ای کسب و کارهای در اولویت که پس از دریافت تاییدیه دبیرخانه طرح توسط کارگزار توسعه اشتغال به صندوق استان ارسال می‌شود.

ن) وام گیرنده: اشخاص حقیقی و حقوقی که در قالب فعالیت‌های کارآفرینی پیشرو، شبکه‌های همکاری اقتصادی، در کسب و کارهای اولویت‌دار منطقه توسط کارگزاران توسعه اشتغال پایدار استان‌ها شناسایی و پس از بررسی در دبیرخانه طرح و کمیته فنی و تخصصی صندوق از صندوق وام گرفته و به صندوق بدهکار می‌شوند.

س) آورده وام گیرنده: بخشی از سرمایه و امکانات راه اندازی و یا توسعه کسب و کار که توسط وام گیرنده به صورت نقدی و یا غیرنقدی و با تایید صندوق به مصرف اجرای طرح می رسد (حداقل مجموع نقدی و غیرنقدی نباید کمتر از ۲۰ درصد کل طرح پیشنهادی باشد)

ع) کمک های فنی و اعتباری: منظور منابع مالی مورد نیاز برای اجرای برنامه های عملیاتی ذیل طرح تکاپو است. از این منابع در راستای ایجاد و یا تقویت زیرساخت های سخت افزاری و یا نرم افزاری قابل استفاده به صورت مشترک برای گروه های هدف استفاده می شود. کمک های فنی و اعتباری بصورت بلاعوض و در راستای برنامه های اشتغال محور هزینه خواهند شد.

ف) کسب و کارهای دارای اولویت: به آن دسته از کسب و کارها اطلاق می شود که بر مبنای مزیت های اقتصادی منطقه بوده و بر رونق کسب و کار و اشتغال پایدار منطقه موثر باشند و فعال سازی آنها موجب بهبود دینامیک اشتغال در استان یا منطقه خواهد شد. فهرست کسب و کارهای دارای اولویت هر منطقه در قالب مطالعات طرح تکاپو شناسایی و ارائه خواهند شد.

فرایند اجرائی طرح تکاپو

ماده ی ۲- فرایند اجرائی طرح تکاپو به شرح ذیل می باشد:

- ۱) تدوین گزارش دینامیک اشتغال استان منتخب، توسط کارگزار توسعه اشتغال استان.
- ۲) تدوین گزارش از رسته فعالیت های مورد حمایت طرح تکاپو توسط کارگزار توسعه اشتغال استان/مدیر توسعه رسته.
- ۳) تدوین برنامه عمل توسعه رسته فعالیت، توسط کارگزار توسعه اشتغال استان/مدیر توسعه رسته و ارائه به مجری طرح تکاپو.
- ۴) ارائه برنامه عمل به دبیرخانه طرح در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی جهت بررسی و تأیید نحوه حمایت و در صورت لزوم نحوه تأمین مالی.
- ۵) پیاده سازی برنامه عمل توسط کارگزار توسعه اشتغال استان/مدیر توسعه رسته در استان های منتخب.
- ۶) تأیید بهره مندی طرح از کمک های فنی اعتباری و یا اخذ تسهیلات کم بهره صندوق پس از بررسی در دبیرخانه طرح و تصویب معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال.
- ۷) تهیه گزارش پایش و ارزیابی از پیشرفت پروژه ها توسط دبیرخانه طرح.

۸) ارائه گزارش پایش و ارزیابی تهیه شده توسط دبیرخانه طرح، به کمیته اجرایی طرح در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، یونیدو و سایر مبادی ذیربط.

فرایند اجرایی اعطای کمک های فنی و اعتباری

ماده ی ۳- فرایند اجرایی اعطای کمک های فنی و اعتباری به شرح ذیل می باشد:

- ۱) ارائه طرح نیازسنجی کمک های فنی و اعتباری توسط کارگزار توسعه اشتغال استان.
  - ۲) بررسی و ارسال تاییدیه تخصیص اعتبار طرح های مورد تایید از معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال به صندوق.
  - ۳) صدور دستور پرداخت طرح توسط مدیرعامل صندوق.
  - ۴) اعتبار تامین شده، جهت پرداخت هزینه کمک های فنی و اعتباری از طریق مدیریت استانی در وجه ذی نفع یا ذی نفعان واریز خواهد شد.
  - ۵) نظارت و ارائه گزارش نحوه هزینه کرد کمک های فنی اعتباری از طریق مدیران معین ستاد و مدیریت استانی صندوق.
  - ۶) ارائه گزارش عملکرد تخصیص کمک های فنی و اعتباری به کمیته اجرایی طرح در مقاطع زمانی ۶ ماهه از سوی مدیرعامل صندوق.
  - ۷) نظارت بر حسن اجرا و نحوه بهره برداری از تجهیزات خریداری شده از محل کمک های فنی و اعتباری از طریق کمیته اجرایی طرح انجام خواهد شد.
- تبصره ۱- تامین اعتبار مورد نیاز برای اختصاص کمک های فنی و اعتباری منحصراً توسط معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال انجام خواهد شد.

فرایند اجرایی اعطای تسهیلات

ماده ی ۴- فرایند اجرایی اعطای تسهیلات به شرح ذیل می باشد:

- ۱) ارائه طرح نیازسنجی درخواست تسهیلات توسط کارگزار توسعه اشتغال متناسب با گروه هدف به کمیته فنی و تخصصی صندوق استان (پس از دریافت تاییدیه از دبیرخانه طرح)
- ۲) بررسی و تصویب تخصیص تسهیلات در کمیته فنی تخصصی استان با حضور مدیران معین ستاد.
- ۳) تشکیل پرونده اعطای تسهیلات مطابق با ضوابط صندوق کارآفرینی امید در استان.
- ۴) شرایط، مراحل و چگونگی فرآیند پرداخت در استان، طبق ضوابط صندوق خواهد بود.

تبصره ۲- در فرایند اجرای اعطای تسهیلات از دستورالعمل های شماره ۱۰۵-۳-۳۰۸۴ و ۱۰۵-۳-۳۰۸۱ نیز میتواند مد نظر قرار گیرد.

تبصره ۳- حداکثر سقف تسهیلات پرداختی به طرح های کارفرمایی و کارآفرینی به هر شخص حقیقی و حقوقی با توجه به طرح کسب و کار تا مبلغ یک میلیارد ریال با اولویت ایجاد اشتغال مستقیم می باشد. در موارد خاص پرداخت تسهیلات بیشتر از یک میلیارد پس از بررسی پیشنهاد کارگزار توسعه اشتغال در کمیته فنی تخصصی طرح و با موافقت مدیرعامل صندوق امکان پذیر است. طرح های کارفرمایی و کارآفرینی کمتر از پانصد میلیون ریال معرفی شده در قالب طرح تکاپو، راساً توسط صندوق استان تصمیم گیری خواهد شد.

تبصره ۴- در چارچوب این شیوه نامه به مدیران استانی اجازه داده می شود نسبت به بررسی و پرداخت تسهیلات تا سقف یک میلیارد ریال با تشکیل کمیته فنی و تخصصی استانی و در صورت حضور مدیران معین ستاد در استان اتخاذ تصمیم و در محل استان پرداخت نمایند. (حضور مدیران معین در جلسات کمیته فنی و تخصصی الزامی است)

تبصره ۵- مفاد مواد ۴۲ الی ۵۲ دستورالعمل شماره ۱۰۵-۳-۳۰۸۴ صندوق کارآفرینی امید در این شیوه نامه نیز نافذ می باشد.

تبصره ۶- با توجه به انجام فرایندهای کارشناسی در طرح تکاپو، برخی از شرایط دستورالعمل های جاری صندوق به پیشنهاد کمیته فنی تخصصی استان و تصویب مدیرعامل صندوق برحسب ضرورت قابل تعدیل می باشند:

✓ شرایط عمومی و اختصاصی متقاضی مانند سن، بازنشستگی، مستمری بگیری، شغل دوم، زنان سرپرست خانوار و مانند آن.

- ✓ نوع طرح مانند تکمیل طرح های نیمه تمام و یا توسعه واحدهای فعال و موفق موجود.
- ✓ نوع تضامین شامل محل اجرای طرح (شهری و روستایی) و میزان و نسبت ارزش گذاری وثایق رهنی.
- ✓ امکان تخصیص تسهیلات بیشتر از یک میلیارد ریال به طرح های مجموعه ای دارای فعالیت های متنوع تولیدی و خدماتی با مدیریت واحد، بشرط آنکه برای هر زیرمجموعه بیش از یک میلیارد ریال تسهیلات تخصیص داده نشود، از طریق مکانیزم عقد تفاهم نامه با پشتیبان طرح (موضوع دستورالعمل ۳۰۸۱-۳-۱۰۵ اعطای تسهیلات به پشتیبان های کسب و کار و برندها) میسر خواهد بود.
- ✓ در خصوص حوزه های کسب و کاری مانند فناوری اطلاعات و ارتباطات، تولید نرم افزار و بازی- های رایانه ای و ویدیویی، محصولات و خدمات نوآورانه، طرح های دانش بنیان، بومی سازی و ترویج فناوری های نوین، طرح های برگزیده استارت آپ ها یا رخدادهای کارآفرینانه در قالب طرح تکاپو به کمیته فنی تخصصی استان اجازه داده می شود، با توجه به ماهیت طرح های مذکور تا سقف یک میلیارد ریال تسهیلات پرداخت نماید. در صورت نیاز با توجه به نوع طرح و بازدهی سود سالانه، طرح های مذکور از امکان دریافت تسهیلات بابت سرمایه در گردش بهره مند خواهند شد. مدت زمان بازپرداخت تسهیلات حداکثر ۶۰ ماه با دوره تنفس ۶ ماهه خواهد بود.

اعضاء کمیته فنی تخصصی استان

ماده ی ۵- اعضاء کمیته فنی تخصصی استان طرح تکاپو به شرح ذیل می باشد:

✓ مدیر صندوق کارآفرینی استان (رئیس)

✓ مدیران معین ستاد

✓ معاون استان.

✓ کارگزار توسعه اشتغال استان (دبیر کمیته فنی)

✓ حامیان کسب و کار

✓ کارشناس حقوقی و امور قراردادها

✓ کارشناس بازرسی و حسابرسی داخلی

✓ نماینده دستگاه تخصصی در صورت لزوم

شرح وظایف کمیته فنی تخصصی استان

ماده ی ۶- شرح وظایف کمیته فنی تخصصی استان به شرح ذیل می باشد:

- ۱) ارزیابی فنی و اقتصادی طرح های ارجاع شده به کمیته فنی.
  - ۲) تخصیص اعتبار جهت پرداخت تسهیلات و کمک های فنی و اعتباری.
  - ۳) ارائه پیشنهاد جهت تسهیل فرایند پرداخت تسهیلات مصوب حسب ضرورت به مدیرعامل محترم.
  - ۴) استفاده از نظر مشورتی کارشناسان خبره مرتبط با موضوع طرح در صورت نیاز.
  - ۵) جلسات با اکثریت اعضا رسمیت پیدا می کند و تصویب طرح ها با رای اکثریت حاضران خواهد بود. حضور مدیر صندوق استان و حداقل یکی از مدیران معین ستاد الزامی است.
- تبصره ۷- در صورت نیاز امکان دعوت از متقاضی جهت تشریح ابعاد طرح در کمیته وجود دارد.

شرح وظایف مدیریت استانی صندوق

ماده ی ۷- شرح وظایف مدیریت استانی صندوق به شرح ذیل می باشد:

- ۱) تشکیل جلسات کمیته فنی (بنا به ضرورت و با دعوت قبلی از اعضاء)
- ۲) تامین فضای اداری و پشتیبانی تیم اجرایی پروژه در استان.
- ۳) همکاری و تعامل با کارگزار توسعه اشتغال استان در جهت اجرایی شدن طرح های مصوب کمیته.
- ۴) نظارت بر هزینه کرد کمک های فنی و اعتباری و تسهیلات پرداخت شده و ارائه گزارش های مربوطه در کمیته فنی.

سایر ضوابط

ماده ی ۸- سایر ضوابط شیوه نامه به شرح ذیل می باشد:

- ۱) هرگونه حمایت مالی که خارج از ضوابط این شیوه نامه باشد، تنها با موافقت مدیرعامل صندوق امکان پذیر خواهد بود.
- ۲) تفسیر مفاد این شیوه نامه در هر کدام از فصول و مواد از اختیارات مدیرعامل صندوق می باشد.
- ۳) تضامین مورد نیاز برای پرداخت تسهیلات، مطابق با دستورالعمل شماره ۳۰۸۴-۳-۱۰۵ صندوق می باشد، مگر در مواردی که کارگزار توسعه اشتغال به خاطر دلایل توجیهی شیوه دیگری را پیشنهاد نماید. موارد پیشنهادی در کمیته فنی بررسی و پس از تایید مدیرعامل صندوق قابل قبول خواهد بود.

- ۴) به منظور حمایت از پایداری مشاغل، مطابق ماده ۴۲ دستورالعمل ۳۰۸۱-۳-۱۰۵ تسهیلاتی نیز از سوی صندوق جهت شرکت فعالان اقتصادی در نمایشگاه های ملی و بین المللی در نظر گرفته خواهد شد. حضور در نمایشگاه به پیشنهاد کارگزار توسعه اشتغال و تایید کمیته فنی خواهد بود.
- ۵) افتتاح حساب اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی تسهیلات به همراه افراد تحت پوشش، در صندوق الزامی است.
- ۶) مدیران استانی صندوق، تامین شرایط برای فعالیت اجرایی کارگزاران توسعه اشتغال استان ها مانند اختصاص فضای اداری و پشتیبانی ستادی را برعهده خواهند داشت.
- ۷) کارگزاران توسعه اشتغال پایدار، موظف به ارائه خدمات مشاوره کارآفرینی، خدمات توسعه کسب و کار مانند شبکه سازی، توسعه زنجیره ارزش، ارزیابی طرح های توسعه ای و ایجاد پیشنهادهای به صندوق و هماهنگی بین نهادی در سطح استان و منطقه در همکاری با صندوق می باشند.
- تبصره ۸- این شیوه نامه در تمامی استانهای منتخب (همدان، کرمانشاه، خراسان رضوی، کرمان، کردستان، سمنان، فارس، سیستان و بلوچستان و کهگیلویه و بویراحمد) بصورت هماهنگ و یکسان اجرا خواهد شد.
- ماده ۹- این شیوه نامه در ۹ ماده و ۸ تبصره با شماره سند ۷۰۲۹-۷-۱۰۵ ثبت گردیده است و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.